

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Конституції України
(щодо правосуддя)
(реєстр. № 3524 від 26 січня 2016 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні поданий Президентом України як невідкладний доопрацьований проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) (реєстр. № 3524 від 26 січня 2016 року) (далі – Законопроект) і Висновок Конституційного Суду України від 30 січня 2016 року № 2-в/2016 та встановив таке.

На виконання приписів статей 93 і 154 Конституції України Президентом України подано на розгляд Верховної Ради України підготовлений Конституційною Комісією відповідний Законопроект, метою якого є удосконалення конституційних основ правосуддя для практичної реалізації принципу верховенства права і забезпечення кожному права на справедливий судовий розгляд справи незалежним і безстороннім судом.

На думку суб'єкта права законодавчої ініціативи прийняття Законопроекту забезпечить системність, повноту, чіткість і несуперечливість конституційного регулювання суспільних відносин.

Для досягнення поставленої мети Законопроект пропонується статті 124 – 129, 130, 131, 147 – 148, 149, 151, 153 Основного Закону України викласти в новій редакції, доповнити Конституцію України новими статтями 129-1, 130-1, 131-1 – 131-2, 148-1, 149-1, 151-1 – 151-2, внести зміни до статей 29, 55, 59, 85, 92, 106, 108, 110, 111, 136, 150, 152, до розділу XV «Перехідні положення» Основного Закону України та виключити із Конституції України розділ VII «Прокуратура».

Згідно з прикінцевими та перехідними положеннями Законопроекту передбачено набранням ним чинності через три місяці з дня, наступного за днем опублікування, крім нової редакції частини шостої статті 124 Конституції України, яка набирає чинності через три роки з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

Відповідно до статті 159 Основного Закону України законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 цієї Конституції.

Постановою Верховної Ради України від 28 січня 2016 року № 950-VIII Законопроект включено до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направлено до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Також згідно з цією Постановою Верховної Ради України Законопроект № 3524 в редакції від 25 листопада 2015 року вважається відкликаним.

Перевіряючи Законопроект на предмет його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України, Конституційний Суд України ухвалив 30 січня 2016 року висновок № 2-в/2016, у якому встановив таке.

1. За статтею 158 Основного Закону України законопроект про внесення змін до Конституції України, який розглядався Верховною Радою України, і закон не був прийнятий, може бути поданий до Верховної Ради України не раніше ніж через рік з дня прийняття рішення щодо цього законопроекту (частина перша); Верховна Рада України протягом строку своїх повноважень не може двічі змінювати одні і ті ж самі положення Конституції України (частина друга). Верховна Рада України восьмого скликання протягом року Законопроект не розглядала та протягом строку своїх повноважень не змінювала вказаних положень Конституції України.

Отже, Законопроект відповідає вимогам статті 158 Конституції України.

2. Згідно з частиною другою статті 157 Основного Закону України Конституція України не може бути змінена в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Конституційний Суд України взяв до уваги свої висновки від 16 червня 2015 року № 1-в/2015, від 30 липня 2015 року № 2-в/2015, від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 та констатував, що на момент розгляду ним Законопроекту рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях воєнного або надзвичайного стану за процедурою, визначеною Конституцією України, не було прийняте. З огляду на це Конституційний Суд України вважає, що Законопроект відповідає вимогам частини другої статті 157 Конституції України.

3. Відповідно до частини першої статті 157 Основного Закону України Конституція України не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина. Здійснюючи перевірку Законопроекту на предмет наявності в ньому положень, які передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина, оцінюючи кожне положення Законопроекту, Конституційний Суд України у Висновку від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 визнав Законопроект за

реєстр. № 3524 в редакції від 25 листопада 2015 року таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Отже, на думку Конституційного Суду України Законопроект в редакції від 26 січня 2016 року у частині змін до Конституції України, які є ідентичними змінам, пропонуваним Законопроектом № 3524 в редакції від 25 листопада 2015 року, не передбачає скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина.

Аналізуючи положення Законопроекту, які відрізняються від тих, щодо яких Конституційний Суд України надав Висновок від 20 січня 2016 року (зміни до частини першої статті 85 Конституції України та доповнення Основного Закону України статтею 131-1), Конституційний Суд України вважає, що ці нові положення не передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина.

4. Відповідно до частини першої статті 157 Основного Закону України Конституція України не може бути змінена, якщо зміни спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України. Конституційний Суд України вважає, що зміни, запропоновані у Законопроекті, не спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України.

З огляду на це Конституційний Суд України дійшов узагальненого висновку що Законопроект про внесення змін до Конституції (щодо правосуддя) в редакції від 26 січня 2016 року відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Також Конституційний Суд України у своєму висновку не висловив застережень щодо цього Законопроекту.

Згідно з частиною п'ятою статті 149 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України може розглянути питання і прийняти рішення про попереднє схвалення Законопроекту відповідно до статті 155 Конституції України за умови, що такий законопроект за висновком Конституційного Суду України відповідає вимогам статей 157, 158 Конституції України, і щодо його положень Конституційний Суд України не висловив застережень.

Враховуючи викладене, а також положення статті 149 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики та правосуддя вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України поданий Президентом України як невідкладний доопрацьований проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) (реєстр. № 3524 від 26 січня 2016 року) попередньо схвалити.

2. Доповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України від Комітету визначити Голову Комітету Князевича Р.П.

Голова Комітет

Р.П. КНЯЗЕВИЧ